

อิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน
The Influence of Entrepreneurial Characteristics on the Success
of Small and Medium Enterprises in Lamphun Province

รสสุคนธ์ กุณะแก้ว^{1*} ภัทธราณิษฐ์ กิตติธินันท์² สูดาร์ตนี แสงแก้ว³
Rolsukhon Kunakaew^{1*} Phathranit Kitthitinan² Sudarat Sangkeaw³

Corresponding Author's Email: kunakaew.arm@gmail.com

(Received: June 20, 2024; Revised: October 10, 2024; Accepted: October 15, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ซึ่งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน จำนวน 400 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์ปัจจัย และการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบธุรกิจภาคบริการขนาดย่อม มีระยะเวลาในการประกอบกิจการไม่เกิน 5 ปี และมีพนักงานไม่เกิน 10 คน ส่วนผลการจัดกลุ่มปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ พบว่า สามารถจัดกลุ่มปัจจัยได้ 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และความเชื่อมั่นในตนเอง และผลทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน พบว่า คุณลักษณะทั้ง 4 ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ได้ร้อยละ 43.80

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ความสำเร็จ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This research were a quantitative research aimed to categorize the entrepreneurial characteristic factors and to examine the influence of entrepreneurial characteristics on the success of small and medium enterprises in Lamphun province. The data was collected from 400 SMEs entrepreneurs in Lamphun province, with the use of questionnaires. The data was analyzed using descriptive statistics to find percentages and means, and using inferential statistics including factor analysis and multiple regression. The result of research revealed that most SME entrepreneurs were female, aged between 31 and 40 years. They graduated with bachelor's degrees and have been running their small-sized service sector businesses for no more than 5 years, and have no more than 10 employees. Attitudinal data were categorized into newly grouped 4 entrepreneurial characteristic factors: 1) creativity; 2) risk taking; 3) aspiration and determination of business; and 4) self – confidence. The result of the test of influence of entrepreneurial characteristics on the success of small and medium enterprises in Lamphun province reveal that 4 entrepreneurial characteristic

¹ นักศึกษานิพนธ์มหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

² อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

³ อาจารย์ประจำภาควิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹ Master's Student, Master of Business Administration, Program Business Administration, Chiang Mai Rajabhat University

² Lecturer, Department of Business Administration, Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

³ Lecturer, Department of Business Computers, Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

factors influence on the success of small and medium Enterprises in Lamphun province. The combination of these entrepreneurial characteristic factors showed 43.80 of the success.

Keywords: entrepreneurial characteristics, success, small and medium enterprises

ความเป็นมาของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย ทั้งนี้ จังหวัดลำพูน มีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 28,886 แห่ง โดยส่วนใหญ่ประกอบวิสาหกิจภาคการค้า 10,939 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.87 รองลงมา คือ ภาคการบริการ จำนวน 9,825 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.01 และภาคการผลิต จำนวน 8,122 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.12 อีกทั้งจังหวัดลำพูนยังเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนโครงการต่างๆ เกิดการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลให้จังหวัดลำพูนเป็นศูนย์อุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือของไทย ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (Gross Provincial Product: GPP) สูงที่สุดในภาคเหนือ จำนวน 226,464 บาทต่อปี สามารถสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดถึง 36,656 ล้านบาท และก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 71,691 คน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2566)

ในช่วงปี พ.ศ. 2562 - 2565 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน มีการปิดกิจการลงอยู่จำนวนมาก เป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 โดยประเด็นสำคัญที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ประสบความสำเร็จจนต้องปิดกิจการ คือ การปรับตัวของผู้ประกอบการในการปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ในตลาด ดังนั้น นักวิชาการด้านผู้ประกอบการจึงพยายามที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะมุ่งศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นแรก คือ คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ มีกี่ด้าน และประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยสวลี วงศ์ไชยา และ พิษญาดา พันผา (2561) พบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นใน และ ด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ และพัทธมน ฐะธรรมานนท์ (2564) ยังพบเพิ่มเติมว่า ด้านความกล้าเสี่ยงเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีความสำคัญด้วยเช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น เจษฎา จันทรา (2562) และ ภทราธิษฐ์ สรเสริมสมบัติ (2561) ยังพบคุณลักษณะเพิ่มเติมอีก 2 ด้าน คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ

ประเด็นที่สอง คือ ความไม่สอดคล้องกันของผลการศึกษาค้นคว้าของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ โดยสุชาดา ทองคำเจริญ และ จันทนา แสนสุข (2565) พบว่า ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในทางกลับกัน ธนโชติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) กลับพบว่า ด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ นอกจากนี้ พัทธมน ฐะธรรมานนท์ (2564) พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในขณะที่ วิรัชต ครุวงษ์ (2564) กลับพบว่า ด้านความเชื่อมั่นในตนเองไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ยิ่งไปกว่านั้น ธนโชติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) พบว่า ด้านความกล้าเสี่ยงส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในทางตรงกันข้าม พัชรินทร์ เพชรช่วย, ปลื้มใจ ไพจิตร และ รัตติยาภรณ์ รอดสีเสน (2564) กลับพบว่า ด้านความกล้าเสี่ยงไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

จากข้อค้นพบที่ยังไม่ชัดเจน ทั้ง 2 ประเด็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูน โดยคุณลักษณะของผู้ประกอบการประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจและความกล้าเสี่ยง ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความสำเร็จของธุรกิจได้แก่ จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น ยอดขายที่เพิ่มขึ้น และกำไรที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสามารถวัดค่าออกมาเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน โดยผลการวิจัยช่วยยกระดับความเข้าใจถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อค้นพบมาใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวเพื่อให้ธุรกิจของตนเอง

ประสบความสำเร็จ และการกำหนดนโยบายของภาครัฐ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมผู้ประกอบการ สามารถใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ

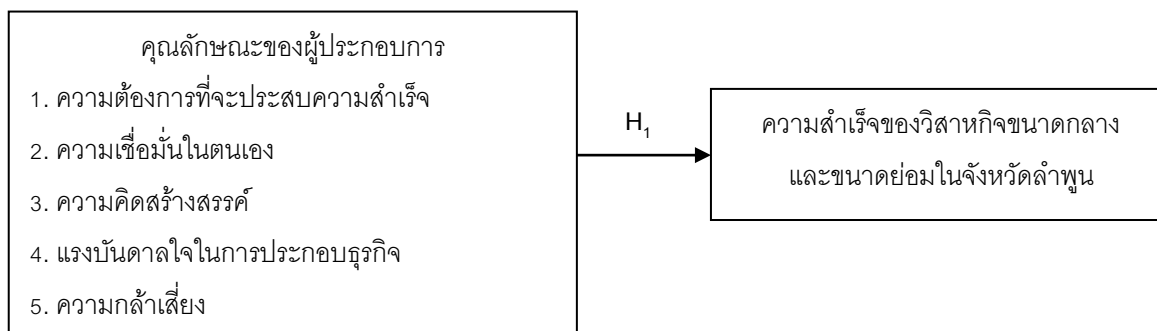
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยเชิงสำรวจของปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน
3. เพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 (H_1): คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. คุณลักษณะของผู้ประกอบการ โดย McClelland (1985) เสนอแนวคิดความต้องการที่เกี่ยวกับความสำเร็จ (Need of achievement) ที่เป็นส่วนสำคัญคุณลักษณะของผู้ประกอบการ รวมถึง Frese (2000) ได้อธิบายความสำเร็จของผู้ประกอบการโดยมีคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยง การแข่งขันเชิงรุก ความมั่นคงสม่ำเสมอและใส่ใจในการเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความซื่อสัตย์ของผู้ประกอบการ คตินิยมประเพณี และแนวความคิดสมัยใหม่ นอกจากนี้มีผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของเจษฎา จันทรา (2562) และ ภัทธนาธิษฐ์ สรเสริมสมบัติ (2561) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ มี 5 ด้าน ได้แก่ ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ และความกล้าเสี่ยง โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1.1 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Need for achievement) เป็นความมุ่งมั่น และพยายามของผู้ประกอบการที่จะต่อสู้เพื่อให้ธุรกิจของตนเองประสบความสำเร็จ มีนักวิชาการต่างๆ ที่พบว่า ความต้องการประสบความสำเร็จเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญ และยังผู้ประกอบการมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ยังมีแนวโน้มที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (สุชาติ ทองคำเจริญ และ จันทนา แสนสุข, 2565) แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ธนชาติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) กลับพบว่า ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

ดังนั้นจึงยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจนถึงความต้องการที่จะประสบความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากมีทั้งข้อสนับสนุน และการปฏิเสธถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทดสอบเพื่อหาข้อสรุปในการศึกษาค้างนี้

1.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - confidence) เป็นความเชื่อมั่นตนเองสามารถรับมือกับปัญหา และสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจได้ด้วยทักษะและความสามารถของตนเอง มีนักวิชาการต่างๆ ที่พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญ และยังผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในตนเองยังมีแนวโน้มที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (สวลี วงศ์ไชยา และ พิษญาดา พันผา, 2561) ในขณะที่ผลการศึกษา วิจิตร ครุทวงษ์ (2564) กลับพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

ดังนั้นจึงยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจนถึงความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากมี ทั้งข้อสนับสนุน และการปฏิเสธถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทดสอบเพื่อหาข้อสรุปในการศึกษาค้างนี้

1.3 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นความสามารถของผู้ประกอบการในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ หรือ พัฒนาสิ่งใหม่ซึ่งจะช่วยเพิ่มจุดเด่นให้กับธุรกิจ มีนักวิชาการต่างๆ ที่พบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญ และยังผู้ประกอบการมีความคิดสร้างสรรค์ ยังมีแนวโน้มที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (สุชาติ ทองคำเจริญ และ จันทนา แสนสุข, 2565)

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้น เพื่อเป็นการยืนยันถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทดสอบเพื่อหาข้อสรุปในการศึกษาค้างนี้

1.4 แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ (Aspiration of business) เป็นเหตุผลหรือแรงจูงใจในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ มีนักวิชาการต่างๆ ที่พบว่า แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญ และยังผู้ประกอบการมีแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจยังมีแนวโน้มที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (ภัทรานิษฐ์ สรเสริมสมบัติ, 2561)

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้น เพื่อเป็นการยืนยันถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทดสอบเพื่อหาข้อสรุปในการศึกษาค้างนี้

1.5 ด้านความกล้าเสี่ยง (Risk taking) เป็นความเต็มใจของผู้ประกอบการที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางธุรกิจ โดยไม่สามารถล่วงรู้ถึงอนาคตได้ว่าธุรกิจที่ลงทุนไปจะประสบความสำเร็จหรือไม่ มีนักวิชาการต่างๆ ที่พบว่า ด้านความกล้าเสี่ยงเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญ และยังผู้ประกอบการมีความกล้าเสี่ยงยังมีแนวโน้มที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (พัทธมน ฐะธรรมานนท์, 2564) ในทางตรงกันข้าม พัทธินทร์ เพชรช่วย และ คณะ (2564) กลับพบว่า ด้านความกล้าเสี่ยงไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

ดังนั้นจึงยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจนถึงด้านความกล้าเสี่ยง ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากมีทั้งข้อสนับสนุน และการปฏิเสธถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทดสอบเพื่อหาข้อสรุปในการศึกษาค้างนี้

2. ความสำเร็จ โดย Pletnev and Barkhatov (2016) กล่าวว่า ความสำเร็จของธุรกิจ หมายถึง การสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างผลตอบแทนที่เหนือกว่าคู่แข่ง รวมถึง กนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) อธิบายถึง ความสำเร็จของธุรกิจ คือ การบรรลุเป้าหมายอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ โดยใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Walliser, Robert and Haapio (2011) นำเสนอปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลางในรัสเซีย โดยพิจารณาความสำเร็จได้จาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น จำนวนยอดขายที่เพิ่มขึ้น และจำนวนกำไรที่เพิ่มขึ้น โดยมีนักวิชาการที่สนับสนุนและนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสำเร็จของธุรกิจ ประกอบด้วยสวลี วงศ์ไชยา และ พิษญาดา พันผา (2561); ณัฐกานต์ ปางศรี (2563) และ ธนะพัฒน์ วิจิต (2565) โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น โดยลูกค้าเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจให้เติบโต มีลูกค้ามากคือมีรายได้มากและกำไรมากขึ้น ธุรกิจควรพัฒนาสินค้า หรือบริการให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และใช้กลยุทธ์ทางตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ (Walliser et al., 2011)

2.2 จำนวนยอดขายที่เพิ่มขึ้น ซึ่งยอดขายเป็นตัวเลขที่แสดงปริมาณสินค้า หรือ บริการที่ธุรกิจดำเนินงาน การเพิ่มยอดขายนั้น ส่งผลให้ธุรกิจมีรายได้เพิ่มขึ้น และนำไปสู่การขายธุรกิจ (Walliser et al., 2011)

2.3 จำนวนกำไรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งกำไรว่าเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จของธุรกิจซึ่งต้องมีการบริหารจัดการต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น (ธนะพัฒน์ วิริต, 2565)

ดังนั้น เกณฑ์ในการพิจารณาความสำเร็จของธุรกิจประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น 2) ยอดขายที่เพิ่มขึ้น และ 3) กำไรที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการวัดความสำเร็จในเชิงปริมาณที่สามารถวัดค่าออกมาเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน ประกอบกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน เช่นเดียวกับ วิสาหกิจขนาดใหญ่

3. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายของกระทรวง พ.ศ. 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2563 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563 โดยมีหลักเกณฑ์ในการจำแนกวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563)

ตารางที่ 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเภทกิจการ	วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium Enterprise)		วิสาหกิจขนาดย่อม (Small Enterprise)			
			วิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprise)		วิสาหกิจขนาดย่อม (Small Enterprise)	
	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี
การผลิต	ไม่เกิน 200 คน	ไม่เกิน 500 ลบ.	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 1.8 ลบ.	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 100 ลบ.
การค้าและบริการ	ไม่เกิน 100 คน	ไม่เกิน 300 ลบ.	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 1.8 ลบ.	ไม่เกิน 30 คน	ไม่เกิน 50 ลบ.

จากตารางที่ 1 ลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมี 3 ประเภท ได้แก่ 1) วิสาหกิจภาคบริการ (Service sector) ครอบคลุมถึงการประกอบธุรกิจ ด้านสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรม และ หอพัก ภัตตาคาร การขายอาหาร การขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร ให้บริการเช่าสิ่งบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือนธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิด และการท่องเที่ยว 2) วิสาหกิจภาคการค้า (Trading sector) ครอบคลุมการค้าส่ง (Whole-sale) และการค้าปลีก (Retail) และ 3) วิสาหกิจภาคการผลิต (Product sector) ครอบคลุมถึงการผลิตในภาคเกษตรกรรม (Agricultural processing) ภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) และเหมืองแร่ (Mining)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน มีจำนวนทั้งสิ้น 28,886 แห่ง ในปี พ.ศ. 2565 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ คำนวณได้ 400 ราย ใช้วิธีการเลือกแบบแบ่งกลุ่มตามสัดส่วนจริงของประชากร (Stratified Sampling) และการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยเก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวนในแต่ละภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจริงของประชากร

ลักษณะของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	(1) จำนวน ประชากร (ราย)	(2) Try Out แบบสอบถาม (ราย)	(1) - (2) จำนวนผู้ประกอบการ คงเหลือ (ราย)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (ราย)
1. ภาคการบริการ	10,939	10	10,929	37.87	152
2. ภาคการค้า	9,825	10	9,815	34.01	136
3. ภาคการผลิต	8,122	10	8,112	28.12	112
รวม	28,886	30	28,856	100.00	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended question) ส่วนที่ 2 คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และส่วนที่ 3 ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ราย ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.5 ในทุกข้อคำถาม และได้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้นำแบบสอบถามออกไปทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ และมีความเหมาะสมหรือไม่ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha reliability coefficient) โดยมีผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการ คำนวณได้ 0.955 และความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คำนวณได้ 1.000 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Nunnally อ้างถึงใน George and Mallery, 2003)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตั้งแต่ เดือน มีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2567

5. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานด้วยการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.75 มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 42.12 ปี มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.50 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.25 ประกอบธุรกิจภาคการบริการ คิดเป็นร้อยละ 38.00 เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม คิดเป็นร้อยละ 36.26 มีรายได้ต่อก่อนหักค่าใช้จ่ายไม่เกิน 50 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 36.25 มีระยะเวลาในการประกอบกิจการโดยเฉลี่ย 10.26 ปี มีจำนวนพนักงานโดยเฉลี่ย 6 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	4.28	0.79	เห็นด้วย
ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.29	0.80	เห็นด้วย
ความคิดสร้างสรรค์	4.11	0.80	เห็นด้วย
แรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ	4.40	0.73	เห็นด้วย
ความกล้าเสี่ยง	3.88	0.94	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ในภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบการเห็นด้วยกับคุณลักษณะด้านแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.29$) และน้อยที่สุด คือ ด้านความกล้าเสี่ยง ($\bar{X} = 3.88$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของวิสาหกิจ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จของวิสาหกิจ

ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น	4.46	0.80	สำคัญมาก
ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมียอดขายเพิ่มขึ้น	4.47	0.71	สำคัญมาก
ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมีกำไรเพิ่มขึ้น	4.47	0.81	สำคัญมาก
ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านได้บรรลุตามเป้าหมายของธุรกิจที่ท่านตั้งไว้	4.46	0.85	สำคัญมาก
ในปีที่ผ่านมาท่านพึงพอใจในความสำเร็จของกิจการ	4.51	0.78	สำคัญมากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุดกับข้อความถามที่ว่า ท่านพึงพอใจในความสำเร็จของกิจการ ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมีกำไรเพิ่มขึ้น และในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมียอดขายเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.47$) และน้อยที่สุด คือ ในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านได้บรรลุตามเป้าหมายของธุรกิจที่ท่านตั้งไว้ และในปีที่ผ่านมาธุรกิจของท่านมีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.46$)

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลคุณลักษณะของผู้ประกอบการทั้ง 5 คุณลักษณะมาวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) ใช้วิธีหมุนแกนปัจจัยแบบ Direct Oblimin Rotation โดยพิจารณาน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) เพื่อจัดกลุ่มข้อความที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวน 400 คนขึ้นไป (Hair et al., 2019) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

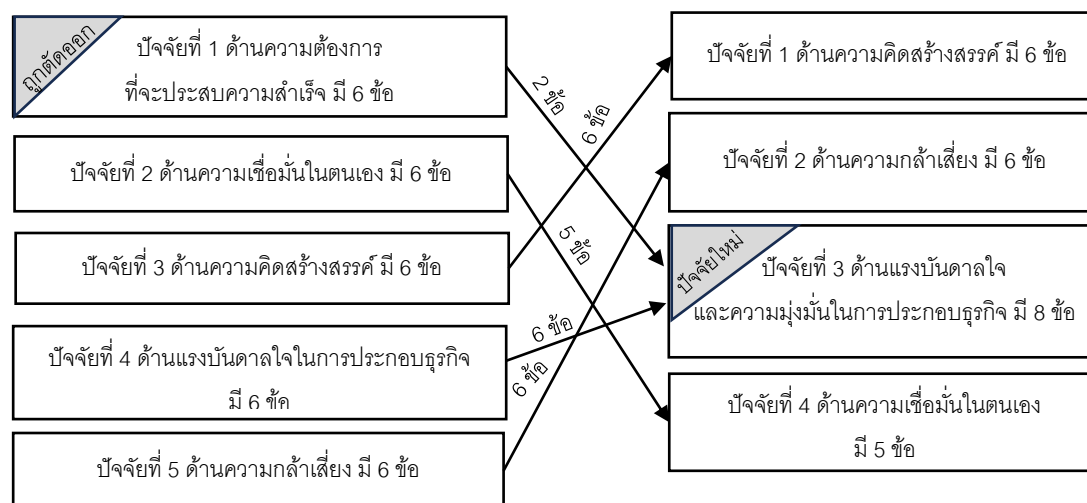
ตารางที่ 5 แสดงค่าแปรปรวนของปัจจัย ค่าน้ำหนักปัจจัย และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาครอนบาคของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	ค่าน้ำหนัก	ค่าแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้	ความเชื่อมั่น
ปัจจัยที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์		31.837	0.854
1. ท่านชอบงานที่ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตัวเอง	0.787		
2. ท่านจะมีความสุขหากได้สร้างสิ่งแปลกใหม่ขึ้นมา	0.767		
3. ท่านไม่จำเป็นต้องทำงานด้วยวิธีการเดิมๆ ตามที่ได้รับการสั่งสอนมา	0.717		
4. ท่านมักจะทำให้คนประหลาดใจกับความคิดที่แปลกใหม่ของท่าน	0.695		
5. ท่านอาจจะเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์บ้าง	0.643		
6. ท่านชอบที่จะทดลองวิธีการที่หลากหลายในการกระทำกับสิ่งเดียวกัน	0.627		
ปัจจัยที่ 2 ความกล้าเสี่ยง		12.696	0.863
1. ท่านกล้าใช้ทรัพย์สินจำนวนมากในการก่อตั้งธุรกิจ	0.838		
2. ท่านจัดอยู่ในกลุ่มคนประเภทยอมรับความเสี่ยงสูงเพราะต้องการผลตอบแทนที่สูง	0.811		
3. ท่านมีความกล้าเสี่ยงตัดสินใจในสิ่งที่ไม่รู้	0.788		
4. ท่านมีความกล้าและมีความอดทนต่อการเผชิญกับความเสี่ยง	0.648		
5. ท่านพร้อมที่จะเผชิญกับความล้มเหลวหรือความล้มเหลวตลอดเวลา	0.604		
6. ท่านหาทางเลือกไว้หลายทางเพื่อเป็นแนวทางในการเผชิญกับความเสี่ยง	0.551		
ปัจจัยที่ 3 แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ		7.110	0.855
1. ท่านปรารถนาที่จะมีอิสระ หรือเป็นเจ้าของตนเอง	0.752		
2. ท่านปรารถนาที่จะหาเงินให้ได้มากๆ	0.668		
3. ท่านมองเห็นโอกาสในการประกอบธุรกิจ	0.666		
4. ท่านปรารถนาที่จะมีวิถีชีวิตที่สบายมากขึ้นกว่าเดิม	0.631		
5. ท่านปรารถนาที่จะสร้างความท้าทายให้กับตนเอง	0.611		
6. ท่านปรารถนาที่จะได้รับการยกย่องจากการดำเนินธุรกิจ	0.600		
7. ท่านคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จในงานที่ท่านทำอยู่	0.545		
ปัจจัยที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง		5.451	0.753
1. ท่านเชื่อว่าความสำเร็จของท่านไม่ได้ขึ้นอยู่กับโชคชะตา	0.726		
2. ท่านเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของท่านไม่ได้มาจากความบังเอิญ	0.706		
3. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าที่เกิดขึ้นในชีวิตส่วนใหญ่ ไม่ได้มาจากอำนาจของผู้อื่น	0.625		
4. ท่านเชื่อว่าชีวิตของท่านถูกกำหนดมาจากการกระทำของตนเอง	0.554		
5. ท่านเชื่อว่าการทำางานหนักทำให้ได้รับในสิ่งที่ท่านต้องการ	0.471		
รวม		57.095	

จากตารางที่ 5 สามารถจัดปัจจัยใหม่ได้ 4 ปัจจัยและสามารถนำมาอธิบายค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ของปัจจัยทั้งหมดได้ร้อยละ 57.095 โดยได้ตั้งชื่อปัจจัยทั้ง 4 ใหม่ ได้แก่ 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) ความกล้าเสี่ยง 3) แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีข้อคำถามแต่ละข้อที่นำมาจัดกลุ่มปัจจัยใหม่ควรมีค่าน้ำหนักปัจจัยตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 400 ราย ตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2019) ทั้งนี้มีข้อคำถามที่นำมาจัดกลุ่มปัจจัยใหม่ได้ 25 ข้อคำถามจากทั้งหมด 30 ข้อคำถามเดิมดังแสดงไว้ในภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ก่อนการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ
ทั้ง 5 ปัจจัย จำนวน 30 ข้อคำถาม

หลังการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ
เหลือ 4 ปัจจัย จำนวน 25 ข้อคำถาม

ภาพที่ 2 การจัดกลุ่มปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นแบบนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter multiple regression analysis) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของผู้ประกอบการทั้ง 4 ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้ค่าคะแนนปัจจัย (Factor score) ที่ได้จากการจัดกลุ่มปัจจัยมาใช้ในการวิเคราะห์

ตารางที่ 6 แสดงผลวิเคราะห์อิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	B	Std. Error	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	22.358	0.151	148.181	.000**
ปัจจัยที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์	0.408	0.219	2.948	.003**
ปัจจัยที่ 2 ความกล้าเสี่ยง	0.582	0.189	3.079	.002**
ปัจจัยที่ 3 แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ	0.270	0.210	2.223	.007**
ปัจจัยที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง	0.325	0.235	2.308	.005**
R = 0.518, Adjusted R ² = 0.438, F = 4.917, R ² = 0.472, Std. Error of the Estimate = 3.01759				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่า สมมติฐานสมมติฐานที่ 1 (H1): คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน โดยคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์ (B = 0.408, sig = .003) ปัจจัยที่ 2 ความกล้าเสี่ยง (B = 0.582, sig = .002) ปัจจัยที่ 3 แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ (B = 0.270, sig = .003) และปัจจัยที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง (B = 0.325, sig = .005) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยสามารถรวมกันพยากรณ์ความสำเร็จได้ร้อยละ 43.80

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การจัดกลุ่มปัจจัยของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ พบว่า สามารถจัดกลุ่มปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยที่ 2 ด้านความกล้าเสี่ยง ปัจจัยที่ 3 ด้านแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และ ปัจจัยที่ 4 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะบางประการของผู้ประกอบการในแต่ละพื้นที่หรือในแต่ละอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบททางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจในพื้นที่นั้นๆ สอดคล้องกับข้อค้นพบของพัทธมน ธุระธรรมานนท์ (2564) และ ธนโชติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) ที่ค้นพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองและความกล้าเสี่ยง ส่งผลในทิศทางบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจ แต่ทางกลับกันกนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561); วิรัชตร คุรุวงษ์ (2564) ที่ค้นพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

2. คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 4 คุณลักษณะ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

2.1 ความคิดสร้างสรรค์ โดยผลการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ประกอบการมีความสร้างสรรค์ ยิ่งมีแนวโน้มทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับข้อค้นพบของเจษฎา จันทรา (2562); ภัทรานิษฐ์ สรเสริมสมบัติ (2561); พชรินทร์ เพชรช่วย และคณะ (2564); สุชาดา ทองคำเจริญ และจันทนา แสนสุข (2565) ที่ค้นพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ทำให้สามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความกล้าเสี่ยง โดยผลการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ประกอบการมีความกล้าเสี่ยง ยิ่งมีแนวโน้มทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อค้นพบของพัทธมน ธุระธรรมานนท์ (2564); วิรัชตร คุรุวงษ์ (2564); สุชาดา ทองคำเจริญ และ จันทนา แสนสุข (2565) และ ธนโชติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) ที่พบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยงส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะเต็มใจเข้าไปลงทุนประกอบธุรกิจ ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าธุรกิจของตนเองจะประสบความสำเร็จหรือไม่

2.3 แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ โดยผลการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ประกอบการมีแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ ยิ่งมีแนวโน้มทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเจษฎา จันทรา (2562) และ ภัทรานิษฐ์ สรเสริมสมบัติ (2561) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจทำให้ผู้ประกอบการมีแรงผลักดันและทุ่มเทในการดำเนินธุรกิจของตนเอง

2.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง โดยผลการวิจัยพบว่า ยิ่งผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในตนเอง ยิ่งมีแนวโน้มทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการศึกษาของพัทธมน ธุระธรรมานนท์ (2564) และ ธนโชติ รุ่งศรีวัฒนา (2566) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นว่าความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนเองสามารถรับมือกับปัญหาและสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจได้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นด้านแรงบันดาลใจในการประกอบธุรกิจ มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง น้อยที่สุด คือ ด้านความกล้าเสี่ยง ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า สามารถจัดองค์ประกอบได้ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยที่ 2 ด้านความกล้าเสี่ยง ปัจจัยที่ 3 ด้านแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และปัจจัยที่ 4 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยทั้ง 4 ปัจจัย

สามารถพยากรณ์แนวโน้มความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ได้ร้อยละ 43.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ โดยคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง แรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ และความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจ โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์และความกล้าเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีการพัฒนาผู้ประกอบการ และทฤษฎีการจัดการความเสี่ยง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจและการดำเนินธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ โดยคุณลักษณะด้านความกล้าเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำพูน มากที่สุด มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ผู้ที่กำหนดนโยบายภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมผู้ประกอบการ ควรมีการหลักสูตรการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการความเสี่ยง เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ธุรกิจ และการจัดการกับความไม่แน่นอน เป็นต้น เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เนื่องจากคุณลักษณะของผู้ประกอบการไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดแต่สามารถสร้างขึ้นได้จากกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

2.2 ผู้ประกอบการควรมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านแรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการเข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ กับภาครัฐหรือสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการ เพื่อสร้างความเข้าใจ และความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูนเท่านั้น ดังนั้นควรศึกษาพื้นที่อื่นด้วย เช่น จังหวัดอื่นๆ หรือในภาคอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบและตรวจสอบกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะคุณลักษณะของผู้ประกอบการเท่านั้น ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูน ยังมีตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจ เช่น สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ กลยุทธ์การแข่งขัน และทุนทางสังคม เป็นต้น ดังนั้นควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกกาญจน์ อวิรุทธ์. (2561). *คุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- เจษฎา จันทรา. (2562). *คุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการธุรกิจหอพักเอกชนในเขตตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ณัฐกานต์ ปางศรี. (2563). *การบริหารจัดการของผู้ประกอบการธุรกิจ SME ขนาดกลางที่ประสบความสำเร็จ* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนชาติ รุ่งศรีวัฒนา. (2566). *คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- ธนะพัฒน์ วิริต. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จการดำเนินธุรกิจ (SMEs) จากสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของผู้ประกอบการในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 458 - 473.
- พัชรินทร์ เพชรช่วย, ปลื้มใจ ไผ่จิตร และ รัตติยาภรณ์ รอดสีเสน. (2564). คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกรณีศึกษา อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 8(1), 107-124
- พัทธมน ธุระธรรมานนท์. (2564). ปัจจัยธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจเบเกอรี่บนออนไลน์ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ภทราณิษฐ์ สรเสริมสมบัติ. (2561). คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (รายงานวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิรัชตร ครุวงษ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจร้านเสริมสวยขนาดเล็กและขนาดกลาง ในจังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์เครือข่ายวิจัยประจักษ์*, 3(1), 45-57.
- สลวิ วงศ์ไชยา และ พิษญาดา พันผา. (2561). อิทธิพลของกลยุทธ์ธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 23(2), 139-152.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). *กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562*. สืบค้นจาก www.dusit.ac.th/home/wp-content/uploads/2020/03/กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.pdf
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2566). *ภาพรวม SME แยกรายจังหวัด หรืออุตสาหกรรม*. สืบค้นจาก <https://www.smebigdata.com/msme/dashboard-a>
- สุชาดา ทองคำเจริญ และ จันทนา แสนสุข. (2565). ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจไมซ์ (MICE) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 9(1), 109-127.
- Frese, M. (2000). *Success and failure of micro business owners in Africa: A psychological approach*. United States of America: Greenwood Publishing Group.
- George, D., and Mallery, P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. 11.0 update (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W. C. (2019). *Multivariate data analysis* (6th ed.). NJ: Pearson Hall
- McClelland, D. C. (1985). *Human motivation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pletnev, D. A., and Barkhatov V. A. (2016). Business success of small and medium sized enterprises in Russia and social responsibility of managers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 221(2), 185 - 193.
- Walliser, B. G., Robert B. C., and Haapio, H. (2011). Promoting business success through contract visualization. *Journal of Law, Business, and Ethics*, 17(2011), 55 - 75.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an introductory analysis*. NY: Harper & Row